

Olvasóinkhoz! Dr. Balla Ignác és Takács György m. kir. p. ü. fogalmazó munkatársainknak „*Adóvégrehajtás elleni igénylés*“ című könyve II-ik kiadásban fog megjelenni. Szerzők ezuton kéri lapunk olvasóit, hogy az e tárgykörben hozott és rendelkezésükre álló érdeke-
sebb pénzügyigazgatósági és bírósági határozatokat velük kiadóhivatalunk címén közölni sziveskedjenek, hogy könyvük minél hübb tükre lehessen a közadóvégrehajtás elleni igénylési joggyakorlatnak.

Külföldi jogirodalom.

Absolute und relative Rechte. Zugleich ein Gang durch das ungarische Privatrecht. Von *Dr. Ernst Singer*, Rechtsanwält in Bratislava. Bratislava, „Komensky“ Verlags- und literarische G. m. b. H., 1927. Szerző a Bevezetésben (6. l.) maga kéri az olvasót, hogy művét tekintse egy praktikus kezdeményezésének további jogpolitikai megfontolásokra. Ez a kérés sokat megmagyaráz. Szerző hadat izen a dologi és kötelmi jog között a jogtudományban a római jog óta otthonos megkülönböztetésnek és a két fogalomkör tartalmi azonosságát vitatja. Fejtegetései sokszor éleselméjűek és frappánsak, önálló és logikus jogi gondolkodást elárulók, sőt gyakorlati jogásznál ritka irodalmi tájékozottságról is tanuskodnak, noha az újabb magyar jogirodalomra hivatkozás alig van s eredményeinek felhasználása sem állapítható meg. Az eszmemenetet követni nem könnyű, mert az a részletekbe vész és a vezérgondolatok nincsenek kiemelve. *De lege lata* a vita meddő, mert jogunk kétségtelenül lényegesen eltérőleg kezeli a dologi és a kötelmi jogokat, noha természetesen ismer átmeneti és hybrid képződményeket is, úgyhogy a határt nem mindig lehet élesen megvonni. Hogy igen jó törvényeket lehet alkotni a kettéosztás elejtésével is, azt legvilágosabban bizonyítja a *Code Civil*, amely a szerzővel homlokegyenest ellentétben a kötelmi jogot olvasztja bele a dologi jogba, amikor II. könyvében szól „des biens et des différentes modifications de la propriété“, III. könyvében pedig „des différentes manières dont on acquiert la propriété“, s ezen belül tárgyalja 1. az öröklést, 2. az élők közötti ajándékozást és a végrendekezést és 3. a szerződések. Azzal, hogy szerző a jogpolitika számára akar iniciatívát adni, hallgatólag maga is beismeri, hogy problémája végeredményben methodológiai kérdés, amelynél

nincs abszolút helyes és helytelen, hanem csak többé-kevésbé célszerű. A mű talán nem is egészen akaratlan főérdemét abban látjuk, hogy német nyelven — tehát a külföld széles körei számára hozzáférhetően — ismer-teti meg az olvasót a magyar magánjog fontosabb állás-foglalásaival és jelen állapotával, és pedig nagyjában helyes és találó megvilágításban. M.

Die Organisation der Rechtsgemeinschaft. Untersuchungen über die Eigenart des Privatrechts, des Staatsrechts und des Völkerrechts. Von *Dr. Walther Burckhardt*, Professor der Rechte an der Universität Bern. Basel, Verlag Helbing und Lichtenhahn, 1927. Ára füzve 18.—, kötve 20.50 márka. A testes, XVI. és 463 oldalra terjedő, szinte pazar kiállítású kötetet szer-zője *Stammler* Rudolfnak dedikálja, s már ezzel jelzi ujkantista bölcséleti kiindulópontját, sőt annak számára, aki *Stammler* műveiben járatos, a jogi kérdések tárgya-lásának módszerét is. Ez a módszer a subsumciónak, mint tisztán logikai műveletnek, az értékítélettől, mint helyességi mérlegeléstől való szigorú fogalmi elhatárolásában áll, és ezután — bárminő véleményen legyünk is a Kant-i ismeretelmélet helyessége és alkalmazhatósága felől — mindenestre az új és mélyreható prespektívák egész sorát tárja fel. A szerző a kényszerítő és nem kényszerítő jog szembeállításából indul ki és ez alapon határolja el a közjogot a magánjogtól, mely felosztás mellett természetesen a rendszerint magánjogiaknak tekintett materiák — mindazok a rendelkezések, amelyek magánjogi elhelyezkedésük dacára is kényszerítő erejűek — nagyszámban átmennek a közjogba, míg a közjog területe egyébként lényegileg változatlan marad. A különböztetés következményeit azután a szerző végigviszi a jogerő, az alanyi jog, a szerzett jogok és a törvény hézagai körül fölmerülő vitakérdéseken. A magánjogi és közjogi testületekre vonatkozó jogelveket a „jogügyleti alkotmány“ vezérszava alatt tárgyalja, s ugyane fogalom alá vonja a nemzetközi jog közösségét és alanyait: az államokat is. E nézőpontból önként adódik a szervezett testületek felelősségének egységes tárgyalása, legyenek azok akár államok, akár köz-, akár magántestületek. Abból a megfigyelésből, hogy nemzetközileg csak az állam és nem annak egyes polgára lehet felelős, ama bölcséleti tétel helyességére következtet, hogy az állam a jog hatályosságának lényeges előfeltétele, amely fölött már csak posztulált, de nem pozitív, hatályban lévő jog